

PEKKA HYYSALO

FIGHT BACK

TOINEN MAHDOLLISUUS

TAMMI

PEKKA HYYSALO

FIGHT BACK

TOINEN MAHDOLLISUUS

KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ TAMMI
HELSINKI

© 2016 Pekka Hyysalo ja Kustannusosakeyhtiö Tammi

KUVAT: Petri Kovalainen, Rami Lappalainen, Tero Repo, Samu Franzen, Anja Hyysalo
ja Pekka Hyysalon yksityiskokoelma. Kuvälähteet mainitaan kuvien yhteydessä.

KANNEN VALOKUVA: Petri Kovalainen

ULKOASU JA TAITTO: Timo Numminen

ISBN 978-951-31-8736-1

Painettu EU:ssa

SISÄLLYS

Esipuhe ... 7

1 MATKAPÄIVÄKIRJA ... 9

Lauantai 24.4.2010 ... 9

Sunnuntai 25.4.2010 ... 17

Maanantai 26.4.2010 ... 27

Tiistai 27.4.2010 ... 34

Keskiviikko 28.4.2010 ... 38

Tuulenpuuska ... 43

2 / 2010 ... 53

Sähkökatko ... 53

Paikalla mutta ei läsnä ... 59

Uusi alku ... 64

Juureni ... 68

Elän syödäkseni ... 75

Maistiaisit vapaudesta ... 79

Kuntoutukseen Synapsiaan ... 82

Pohja ... 89

Muurit murtuvat ... 94

HELLO! ... 99

SkiExpo ... 100

Ensiasteleet ... 102

Kiitokset lentoyhtiölle ... 106

3 / 2011 ... 111

Kello tikittää ... 111

Takaisin suksille ... 115

Sirpalekranaatti ... 122

Vaatimaton alku ... 126

"Olen stara!" ... 131

Vuosipäivä ... 133

Oikeat juhlat ... 138

Lomailta voi näinkin ... 140

Euroturisti ... 145

Tahtoisin lentää ... 148

Valkoinen joulu ... 150

4 / 2012 ... 153

X Games ... 153

FightBack ... 157

Tärkeä osa bändiä ... 160

Osaanko opiskella? ... 164

Nelossija sattuu vieläkin ... 165

Kävelyrobotista häihin ... 167

Tieteellä takaisin ... 171

Uusia unelmia ... 174

Steamboat Springs ... 176

Äidinkielen E:stä ammatti? ... 178

5 / 2013-2014 ... 181

Viestinviejä ... 181

Kesät muuttuvat kirkaammiksi ... 184

Hyvä vaihtokauppa ... 185

Tavoitteet tähdissä ... 188

Sarasvuo ... 190

Pakkasen syleilyssä ... 194

Yhteistyötä ... 195

Haluan juosta kunnolla ... 197

FightBack Run ... 199

Lopuksi ... 204

Sanasto ... 206

Hakemisto ... 207

ESIPUHE

Nimeni on Pekka Hyysalo. Olette saattaneet kuulla jostakin tarinastani. Olin aika hyvä freestylehiihtäjä, jolle meinasi käydä huonosti. Pääkoppani on kokenut kovia. Nuo kokemukset ovat syy siihen, miksi olen perustanut brändin nimeltä FightBack. Syy siihen, miksi taistelen tietäni takaisin elämään.

Kerron teille tarinan FightBackista. Saadakseni teidät ymmärtämään, mitä se tarkoittaa, meidän on palattava alkuun. Tämä kirja kertoo entisen elämäni – elämäni ammattilaskittelijana – päätöksestä. Pääosa kirjasta kertoo kuitenkin uudesta alustani. Tahdon kertoa teille tarinani, jotta kaikki ymmärtäisivät, että syvemmästäkin suosta voi nousta!

Minä melkein opposin, mutta sitten tuli FightBack.

2010

LAUANTAI 24.4.2010

Olen Pekka Hyysalo, freestylehiihtäjä. En osaa sanoa, kuinka taitava olen, mutta "melko taitava" lienee sopiva ilmaisu. Minulla on ollut hullu kilpailukausi, joka on loppunut viime viikolla.

Nukun ihanan tyttöystäväni vieressä Kuusamossa, mutta vielä tänään lähdän kuvausmatkalle Ylläkselle. Matkalle, jonka luulen kestävän vajaan viikon mutta joka tulee todellisuudessa kestämään koko loppuelämäni.

Herätyskello soi. Kysyn Reetalta, onko jo aamu. Mitä kello on? Se on kymmentä vaille seitsemän. Bussi Rovaniemelle lähtee kahdeksalta Kuusamon linja-autoasemalta. Reetta herättelee minua: "Hop hop, nyt on kiire!" Vastaan, ettei vielä ole mikään kiire, mihin hän toteaa, että tällä menolla on. Liikettä!

"Okei, okei, mä tuun", mumisen.

Kampeamme itsemme ylös ja raahaudumme aamiaiselle. Syöminen hoituu kohtuullisen nopeasti, ja jos minulta kysytään, ei minun luultavasti olisi edes tarvinnut herätä sen takia. Kytken autopilotin päälle ja teen tavanomaisen urheilijan aamupalani: neljä paistettua munanvalkuaista paahdetun ruisleivän väliin, tomaatteja ja rehuja. Tällaisen aamupalan nautin joka aamu, kun olen Suomessa. Viime aikoina siis aika harvoin.

Ammatiltani olen freeskier eli vapaalaskija. Hypin hyppyreistä ja liu'un putkia pitkin sukset jalassa. Olen palannut vastikään Jon Olsson Invitational -kisamatkalta (JOI) Ruotsin Åresta. JOI on big air -kutsukilpailu maailman parhaille laskijoille ja sisäpiirin arvostetuin suksikisa heti Yhdysvaltojen X Gamesin jälkeen.

Ennen Åren kinkereitä laskijan ura on vienyt minua ympäri maailmaa. Alkukeväällä ehdin kuitenkin kirjoit-

taa ylioppilaaksi ja huhtikuun alussa voitin kultaa slope-stylen SM-kisoissa Suomulla. Olen alkanut tehdä läpimurtoani kansainväliselle tasolle.

Ensi vuosi tulee olemaan minun vuoteni.

Kuvausreissu Flatlight Filmsin kanssa on pitkän ja kohtalaisen kauden viimeinen. Flatlight Films on paras kuvausyhtiö, jonka tiedän. Olen innoissani siitä, että pääsen kuvaamaan juuri heidän kanssaan. Olen pakenut kaikki kamat jo eilen ja ne ovat autossa. On aika lähteä elämäni parhaalle kuvausviikolle. Kysyn Reetalta, joko mennään.

”Kunhan raahaat itsesi autoon, niin mä vien sut.”

Reetta on ollut tyttöystäväni parisen vuotta. Hän asuu täällä Kuusamossa, jossa itse opiskelen, ja meistä on tullut erottamaton parivaljakko aina kun vain olen paikan päällä. Eli en oikeastaan turhan usein. Matkustan noin seitsemän kuukautta vuodesta ja kesät asun Turussa. Aikaa Kuusamossa on siis suunnilleen kuukauden verran, ja silloin asun hyvillä mielin tyttöystäväni perheen luona assarin eli opiskelija-asuntolan sijaan. Minusta on tullut perheenjäsen. ”Isämme” Jakke tulee sanomaan moro ennen töihin lähtöään.

”No niin Peksi, onko nyt vuorossa vuoden viimeinen reissu? Onnea matkaan ja kuvatkaahan hyvä leffa! Vedät vaan hyvin, kyllä sä tiedät.”

Minä kyllä tiedän mutta Jakke ei. Hänellä tuskin on hajuakaan siitä, mitä me kuvaisimme. Varmaan jotain, johon liittyy lumi ja sukset.

”Joo joo, kuvataan kyllä. Teen parhaani.” Se lienee ihan riittävä vastaus.

Kello on varttia vaille kahdeksan ja meidän pitää

mennä. Reetta ottaa avaimet ja painelee ulos. Ajamme viidessä minuutissa linja-autoasemalle, jossa Rovaniemen-bussi odottaa tavalliseen tapaan kakkoslaiturilla. Heitän suksibägin sisään ja olen valmiina matkaan.

Reetta tulee hyvästelemään. ”Ole varovainen ja katsokin, ettei mun kullalle käy mitään. Meidän pitää varata se Thaimaan-matka sillä aikaa, kun sä olet Ylläksellä, joten sun on syytä pysyä hengissä.”

Vastaan, että varataan vaan. Sitä paitsi mikäs pahan tappaisi. Minulla ei ole mitään hätää. ”Mikään ei mahdumulle mitään”, sanon.

”Ei tietenkään”, Reetta vastaa. Sananvaihtoa seuraa hyvin tehokas rakkautentunnustus, suukottelu- ja halailuokio. Sitten on aika kiivetä bussiin.

Bussissa mietin, mitä seuraavaksi. Matkustaminen on toki minulle tuttua, mutta parin tunnin bussimatka ei ole minulle mikään ”no biggie” ainakaan tässä vaiheessa kautta. Yritän viettää matkan mukavasti nukkuen. Kun se ei onnistu, päätän harrastaa toiseksi tehokkainta ajantappokeinoani ja katsoa pari laskuleffaa.

Repussani on hyvän ystäväni AJ:n lainaama CD-kotelo, jossa on suunnilleen kaikki parhaat laskuleffat. Juuri tätä tarvitsen varsinkin nyt, kun olen matkalla kuvausreissulle. Saan vaikutteita ja kenties jopa inpiroidun. Nämä elokuvat olen nähnyt jo monesti, ehkä liiankin usein. Mutta onko edes mahdollista nähdä tarpeeksi usein sellaista, joka saa aina hyvälle tuulelle ja innokkaaksi? Osaan leffan jokaisen pätkän ulkoa kuin omat tyhjät taskuni.

Laskuelokuvat tekevät tehtävänsä: haluan mennä

laskemaan. Rakastan tätä lajia. On käsittämätöntä, että voin laskea lähes päivittäin enkä koskaan tylsisty. Tämän on oltava rakkautta.

Päädyn katsomaan parhaat kohdat Oakleyn *Session 1242* -leffasta. Lopulta katson koko elokuvan. Tämänkin leffan olen nähnyt ainakin viisikymmentä kertaa. Jos olisi pakko, voisin katsoa sitä vaikka ikuisuuden. Ihan vapaaehtoisesti.

Bussi on puolen tunnin kuluttua Rovaniemellä, joten soitan valokuvaajallemme Petri Kovalaiselle eli Petelle. Kuvausporukka tulee hakemaan minut Rovaniemeltä, josta jatkamme Kittilään. Siellä ystäväni ja freestylehiihtäjä Antti-Jussi Kemppainen eli AJ liittyy seuraamme.

"Moro Pekka, meillä vähän venähti. Ollaan Rollossa kahdeltatoista. Eikös sun bussi tule varttia vaille?"

"Hei äijä, varttia yli yksitoista", vastaan.

"No voi hitto, sori. Mun piti hakea Topi ja pakata auto. Sun pitää ihan hetki odottaa, me ollaan kahelta toista siä." Pete on kotoisin Tampereelta ja loppukaaneetti "kahelta toista siä" on vielä ihan ymmärrettävä ilmaus. Muilta osin olen tulkannut Peten edesottamukset ihmiselle ymmärrettävään muotoon eli suomen kieleen.

Topi, johon Pete äsken viittasi, on tamperelainen opiskelija ja Peten kuvausassistentti. En ole aikaisemmin kuvannut Peten kanssa, mutta AJ on. Jos AJ:n sanoihin on luottaminen, Pete on todella taitava. Reissusta tulee hyvä ja arvokas.

Joudun siis tappamaan aikaa Rovaniemen linja-autostasemalla, joka lienee maailman tylsin paikka. Bussissa pystyin sentään istua lohnottamaan, täällä ei ole mitään tekemistä. Vain kivinen parkkipaikka. Olisin tietysti

voinut käyttää matkan fiksusti pähkäilemällä vaikka sitä, mitä teen, kun saavun tänne. Se ei käynyt edes mielessäni. Elän hetkessä. Joskus hetkessä eläminen on mahtavaa mutta toisinaan, kuten nyt, se on raskasta. Tylsyyden sietäminen on nimittäin *todella* raskasta. Ko-
lea kevätaamu. Typerä parkkipaikka. Kaiken lisäksi on pilvistä ja hieman kosteaa. Tällaisesta säästä en pidä ollenkaan. Auringossa olisi lämmintä ja valoisaa, mutta nyt on vain pimeää. Kova, jäinen ja kostea lumi, jota ei edes ole tarpeeksi. Toivon mukaan Ylläksellä on hieman erilainen meininki.

Kausi on lähestymässä loppuaan ja se on ollut pitkä. Sen huomaa siitä, että syksyllä ja talvella kaikki tällaiset tuntemukset loistavat poissaolollaan.

Hopeinen Toyota kurvaa parkkipaikalle. Se on Pete. "Sori, että ollaan myöhässä. Mitä kello on?"

Olen kyllästynyt odotteluun, joten vedän aivan täyttä ääliöroolia. "Se on 12.22, onneksi olkoon, jätkät! Ette te ole kuin reilun tunnin myöhässä." Nauran. "Ihan sama! Nyt mennään, AJ:n lento laskeutuu varttia yli yksi."

"Me ehditään siihen helposti", Pete sanoo. Rallikuskin elkein hän hyppää autonrattiin ja suuntaa kokan kohti Kittilää. Matkaa on noin sata kilometriä, mutta Pete, vanha konkari, taittaa matkan vain viidessäkymmenessä minuutissa. Kun saavumme perille, AJ:n kone ei ole vielä edes laskeutunut.

Varttia myöhemmin luoksemme kävelee iloinen mies. Hän on AJ, luultavasti iloisin kaveri, jonka minä tai kukaan maailmanhistoriassa on koskaan tavannut. Annamme toisillemme läpyt; on mahtavaa nähdä taas tätä kaveria! Tapasimme viimeksi pari kuukautta sitten

Oslon lentokentällä. AJ jatkoi sieltä Yhdysvaltoihin ja minä lensin Barcelonaan, koska Andorrassa oli Total Fight -slopestylekilpailu.

”Moro! Mitä äijä? Eipä olla nähty aikoihin, varmaan kahteen kuukauteen. Jätkä oli Andorrassa Okon kanssa? Voitit? Sun pitää kertoa kaikki”, AJ sanoo.

Pieni auto on jo aivan täynnä. AJ:lla on suksibägi ja kaksi matkalaukkaa. Suurin osa hänen tavaroistaan on kuitenkin – yllätys, yllätys – jäänyt matkalle. Vain hänen suksibäginsä ja kolmasosa tavaroista ovat löytäneet perille. Ei lainkaan paha valtameren ylitys. Minullakin on kokemusta kadonneista matkatavaroista enemmän kuin tarpeeksi.

Oikeastaan tämä on AJ:lle vain hyvä juttu, koska jos ja kun hän haisee Ylläksellä kamalalta, se ei ole hänen vikansa vaan lentoyhtiön, joka on hukannut hänen vaihtovaatteensa. Nyt AJ:n täytyy vain vetäistä kunnon rokkityylillä eli lasketella normifarkut jalassa. Sitä paitsi jo pelkän suksipussin, täysikokoisesta AJ:sta puhumatakaan, tunkeminen tähän täyteen sullottuun autoon on hyvin hankalaa.

Onneksi Pete on soittanut Ylläksen parkkimanagerille Olsulle, joka on parhaillaan Rovaniemellä ja lupaa tulla hakemaan AJ:n suksipussin. Olsu saapuu paikalle parissa minuutissa pakettiautolla, johon tavaroita on hieman helpompi pakata. Ei edes tarvitse tunkea. Kun tavarat on siirretty pakettiautoon, ryhmä rämä huomaa, ettei kantamuksia edes ole kovin paljon, ne oli vain pakattu huonosti. Nyt olemme valmiit lähtemään.

Seuraava pysäkki on Jounin kauppa Ylläksellä. Ostoksetki sujuu leppoisasti. Pete spottaa pinon proteiinijuoma

Gainomaxia ja saapastelee paikalle kuin mikäkin viikinki: ”Nämä tässä, poikaseni, ovat erittäin hyviä proteiinipirtelöitä. Ne antavat teille juuri täydellisen määrän energiaa rankkoina kuvauspäivinä. Teinä ottaisın ainakin pari purkkia per naama.” Onko hän tosissaan? Siltä vaikuttaa.

Pete ei ehdi edes kissaa sanoa, kun jo ohitan hänet samalla ilmoittaen: ”Kiitti fajia, mä otan nämä!” Nappaan yhden lavan juomia ja kaverit jäävät seisoskelemaan hölmistyneen näköisinä. Kävellessäni pois kuulen Peten toteavan Topille: ”Mä haistan potentiaalia tuossa Hyysalossa. Otetaan nämä.”

Pete ja Topi jatkavat ostoksiaan, kumpikin omaa laavaansa kantaen. Nyt kun tärkein asia eli viikon ravitsemus on hoidossa, on aika ostaa turhuuksia. Toisin sanoen tuotteita, jotka eivät sisällä runsaasti proteiinia.

Kun saavumme vartin kuluttua Ylläs-hotelli Saagan pihaan, alamme ihmetellä, missä videokuvaaja Miikka Niemi on. Pete saa juuri suunsa auki, kun Miikka kävelee paikalle tuntemattoman miehen kanssa.

”Kaikesta on huolehdittu, tässä on teidän avaimet. Oletteko valmiita laskemaan tänään?”

Vastaamme yhdessä kuorossa: ”Eikö me tultu tänne ottamaan luontokuvia ja sienestämään? Siis totta kai me ollaan valmiita, neropatti!”

Miikka on heti valmis ja antaa ohjeet: ”Kamat kantaan ja huoneisiin. Pidetään pikku miitti, syödään ja

Kansainvälisestäikin arvostettu ammattilaisvalokuvaaja

Tero Repo ikuisti, kuinka nuorempi ensikertalainen nimeltä

Pekka Hyysalo hyppäsi rojukasan yli Ylläksellä.

lähdetään illan spotille. Niin ja AJ:n kamat katosivat, vai? No, sä vedät sitten rokkityyllillä.”

Tämä on aivan mahtavaa! Olen kerran aiemminkin ollut Ylläksellä kuvaamassa, nimittäin lasketteluleffaa nimeltä *Roots*. Tällä porukalla on kuitenkin ihan erilainen asenne.

Viimeksi teimme sitä sun tätä, jos jollain sattui olemaan vähän motivaatiota. Nyt motivaatiota on kosolti ja me haluamme tehdä maailman parhaimman laskuleffan. Olen aivan innoissani, AJ:sta puhumattakaan. Hän on varmaan maailman innokkain jätkä ja hänen motivaationsa on jotain sanoinkuvaamatonta. Ei ole mikään ihme, että kaveri laskee Salomonin maailmantiimissä. Ihailen hänen asennettaan.

Päivä jatkuu niin kuin kuvaajamme Miikka on suunnitellut. Meillä on kokous viikon urakasta ja sitten ulkona onkin jo pimeää. Miikalla on mielessään spotti eli kuvauspaikka, joka vaatii pimeän ympäristön.

Kellon lyödessä kahdeksan pomppaamme AJ:n kanssa ylös, vedämme kamat niskaan ja suuntaamme pakattuun autoon. AJ:lla ei ole vielääkään laskuvaatteita, joten hän joutuu tyytymään farkkuihin ja lainakalsareihin. Jos spotti on uniikki, rokkityyli sopii paikkaan paremmin kuin hyvin. Ja jos spotti vaatii tällaista vaatetusta, aion minäkin olla rokkari. Vedän jalkaan rikkinäiset Olsulta lainaamani farkut. Meistä kumpikaan ei yleensä harrasta rokkityyliä. Tänään kuitenkin harrastamme. Molemmat.

Ajamme spotille, joka on aika lähellä ja näyttää todella siistiltä. Olemme AJ:n kanssa aivan fiiliksisissämme tästä spotista. Voiton vie kuitenkin Pete, joka on kuin seitsemännessä taivaassa kameransa kanssa.

Lapissa kylvetään tähän aikaan illasta viimeisissä päivänvalon rippeissä. Kohta on kesä ja yöt lyhenevät. Pian öitä ei enää ole.

Kuvauspaikkamme on jää- tai lumilinna tai oikeastaan valtava iglu, jossa on monia huoneita, ovia, ikkunoita ja jopa jääveistoksia. Pete on niin innoissaan miljööstä, että hänen voisi luulla olevan huumeissa. Työ, joka tekee tekijänsä noin iloiseksi, on jotain, mitä minäkin haluan. Odottakaahan! Laskeminen tekee minut vieläkin iloisemmaksi ja nykyään se on ammattini.

Yli-innokas Pete leikkii salamavalojen ja värikalvojen kanssa. Niiden avulla voi värjätä salamat ja saada paikan loistamaan. Kylvemme tällä menolla AJ:n kanssa värien ja valojen loisteessa.

Menemme AJ:n, Miikan ja toisen kuvaajan liken kanssa sisälle katsomaan, mitä iglussa on. Miikka näyttää meille ”huomisen mission” eli huoneen iglun etupuolen vasemmassa laidassa. Tänä iltana keskitymme kuitenkin iglun oviaukon kuvaamiseen. Pete alkaa olla valmis kalvojensa kanssa. Meidän täytyy rakentaa koko setti, mutta onneksi meillä ei ole kiire. On jo huhtikuun puoliväli eikä pimeä tule ennen kymmentä.

Pete on saanut valonsa kuntoon ja me paistattelemme päivän viimeisissä auringonsäteissä. ”Vielä about 45 minsaa”, ilmoittaa Miikka, toinen porukkamme kiintiölappilaisista. Kaikki on valmista mutta vielä ei ole tarpeeksi pimeää, jotta voisimme kuvata laskemista. Toisaalta on liian hämärää, jotta voisimme kuvata mitään muuta.

Niinpä menemme ulos juttelemaan ja istumaan. Meidän porukkamme on yksinkertaisesti mahtava. Juu-

ri siksi tällaisina tylsinä hetkinä on mahdotonta tylsistyä. Fiilis on aivan katossa eikä kukaan käytä mitään päihteitä. Mitään keinotekoista ei tarvita. Olemme täällä ja elämme unelmaamme. Juttelemme vähän siitä, mitä puuhaamme ensi kesänä. AJ aikoo mennä Nuseen (Nurmeksen vesihyppyreille) ja sitten hän lähtee kanssani Uuteen-Seelantiin. Aiomme treenata yhdessä ennen kuin osallistun elokuussa nuorten MM-kisoihin. Minä puolestani kerron, että lähden tyttöystäväni kanssa pariaksi viikoksi Thaimaahan surffaamaan ennen Uuteen-Seelantiin lähtöä.

Pete innostuu: "Ai jätkällä on joku muija? Ja surffaamaan! Oletko kokeillut aiemmin ja onko se siistiä?"

"On mulla tuossa aikansa tyttöystävä ollut. Oltiin jo viime kesänä lomalla Thaimaassa ja opin silloin surffaamaan. Se on aika pirun siistiä hommaa!"

Miikka astuu kuvaan: "No niin, pojat. Aurinko alkaa olla matalalla ja te varmaan haluatte myös pari testirunia."

"Ookoo pojat, sitten mennään", vastaan.

Agregaatti lyödään päälle, valot syttyvät ja koko iglu alkaa loistaa. Spotti on mahtavan näköinen. Nyt on aika pelata kivi-paperi-sakset-peliä ja selvittää, kuka laskee ensimmäisenä. Kivi-paperi-sakset! Häviän.

"No niin, meikä menee ekana!" AJ sanoo.

"Mutta mähän hävisin ja voittaja saa päättää", muisen.

"Niin saa ja mä päätän mennä ekana!"

"Täh? Voiko niinkin muka tehdä? Eikö häviäjä mene aina ensin?" yritän vastustella.

"Kyllä, jos spotti on pelottava, mutta tätä mä en pelkää. Mä menen ensin", AJ päättää.

Olsu on ajanut tänne kelkalla keskukselta. Kelkka antaa AJ:lle vauhdit ja hän tekee ensin pari suoraa ilmaa, sitten on vuorossa paippitemppu flatspin 360°. Katson hiljaa sivusta ja ajattelen: "Okei, tää on sun spottisi." Minä en ole erityinen half pipe -laskija. Hallitakseen temput oven kaarella pitäisi olla hyvä. Pääni lyö tyhjää temppeujen suhteen. Enhän minä osaisi tehdä mitään.

Valokuvaaja-Pete astuu avukseni: "Hei, sulla on siisit gearit, me saadaan susta money shot. Osaatko sä tehdä lay-backin? Noi vaatteet, tää spotti ja valotus... vedä lay-back!"

Money shotit kiinnostavat minua aina, joten vastaan: "Kai mä voin yrittää." Lämmittelen vähän vetäen suoraa. Tunnen oloni aika epä mukavaksi näin nopeassa kaaressa. Kolmas runi ja yritän tehdä lay-backin. Se tuntuu vielä hölmömmältä kuin suorat. Pete kuitenkin vain huutaa huumaantuneena, kirkuu ihan kuin hänelle olisi osunut syntymäpäivä, häät ja joulu samaan pakettiin. Tuliko kuvasta muka noin hyvä?

Pete vastaa: "Tule itse katsomaan, tää on siisti." Menen tarkistamaan, mikä saa aikuisen miehen hihkumaan pikkulapsen lailla. Kameran näytöllä on jotain, joka saa minutkin melkein hihkumaan. En ole koskaan nähnyt kenestäkään yhtä hienoa kuvaa. Saati sitten minusta itsestäni.

"Eihän mulla ole tuossa edes oikea asento, mutta kuva on kyllä siisti", sanon.

"Ei olekaan, sun oikea käsi on vähän tuommoinen. Mutta anna AJ:n vetää nyt ja vedä sitten uusiksi. Kyllä tästä hyvä kuva saadaan!"

Jatkan lay-back-sessiotani ja AJ keskittyy tekemään "oikeita" temppeuja. Hän haluaa saada videolle

PETRI KOVALAINEN

myös korkkivitosen. Hänellä on edessä pitkä ilta. Minun temppunni taas on melkeinpä naurettavan helppo.

Noin puolen tunnin kuluttua Pete ilmoittaa, ettei minun enää tarvitse jatkaa. "Hei Peksi, mä sain just varmaan siisteimmän kuvan ikinä. Tule tsekkaamaan."

Menen katsomaan, onko luvassa oikeasti jotain hienoa, vaikka Pete on kyllä tuonut asian esiin yhtä innokkaasti kuin jos juhannukseksi olisi luvattu hyvää säätä. Katson Peten otosta ja täytyy myöntää, että juhannussää on kuin morsian! Heitämme yläfemmat. Ja nyt minä lyön hanskat naulaan ennen kuin telon itseni kuvausten ensimmäisenä päivänä.

AJ naulaa kaiken täydellisesti. Katselen sivusta hänen touhuiaan ja panen merkille, että kaveri on liekeissä. Hyviä shotteja on tullut varmaan jo kymmeniä, mutta onko hyvä AJ:lle tarpeeksi? Ei vaan kaiken on oltava täydellistä. Vähän reilun parin tunnin sessaamisen jälkeen mies on lopulta tyytyväinen ja voimme vihdoinkin lähteä nukkumaan. Vuorokausi on jo vaihtunut, kun vihdoinkin pääsemme liikkeelle. Molemmat miehet ovat valmiita nukahtamaan seisaalleen.

Huomiseksi on luvattu session huonointa säätä, mutta Miikalla on suunnitelma myös kehoja laskukeliä varten. Menemme hyppimään joen yli. Tänään emme hyppää muualle kuin sänkyyn. Kello on jo yli yksi, joten

Lumilinna saatiin hohtamaan maagisen näköisenä kalvojen avulla, jotka värjäisivät salamavalot. Tydyin olemaan kuvattavana, kun en osannut vaikeita temppeja. Tämä kuva on yksi kaikkien aikojen suosikeistani.

saamme vihaiset seitsemän tunnin yöunet, kunnes meidän on oltava taas liikkeellä.

SUNNUNTAI 25.4.2010

Herätyskello soi. AJ käskee hiljentämään sen ja minä käskän AJ:ta heräämään. Hänen kanssaan on aina tällaista. Herjaamista, kiusaamista ja ärsyttämistä. Tökimme toistemme vähemmän arkoja paikkoja. Niinhän kaverit tekevät, ainakin meillä päin. Me molemmat vain nauramme. Ainakin se, joka on kiusantekijä.

Kumpikaan meistä ei käytä arkikielessä juurikaan kiro sanoja. Totta kai silloin kun tosissaan ottaa päähän, livehaa pikku purnaus. Tai jos aivan kaikki menee reissille, niin sama ilmaistaan vähän painokkaammin.

Nyt on kuitenkin aika raahautua aamupalalle. Kuvausryhmä odottaa meitä jo. Saapastelemme paikalle kuin mitkäkin valtiat ainakin muiden kommentteista päätellen. Menemme kumpikin lastaamaan puuroa ja kananmunia lautaselle. Haluamme kuulla, pitääkö joki suunnitelma yhä kutinsa. Miikka tuumailee hetken.

"AJ:n kamat eivät ole vielä tulleet. Kuvasimme joenylityksen viime viikolla lautapoikien kanssa ja spotti on jo rakennettu. Mennään siis kuvaamaan vain sinne."

Kysyn, eikö jokea ole jo kuvattu enemmän kuin tarpeeksi.

"Ei tästä kyseisestä spotista, ja se on kuitenkin joki. Joki kuin joki näyttää aika samalta. Se on siitä kiinni, miten sen kuvaa."

En jaksaa väitellä ja oikeastaan olen vain fiilikissä siitä, että pääsen näkemään, millaista legendaarisen Miikka Niemen työskentely joella on. Vedämme kamat niskaan ja noin tunnin päästä saavumme kuvauspaikalle. Parkkeeraamme auton yhden mökin pihaan kerrankin luvan kanssa.

Miikka tulee kuvaamaan ensin lähdöt vauhdinotosta ja lähettää sitten Peten kameran kanssa seisoskelemaan kahluusaappaissa jokeen. Saappaat on tehty eilen ihan itse kumisaappaista, sadehousuista ja teipistä. Ne kuulemma vuotavat hieman, mutta Pete seisoskelee hytvävässä vedessä kohtuullisen kylmästi.

Rispekt! Vaikka onhan hänellä toki "kahluusaappaat". Pete ei sano vuotamisesta sanaakaan mutta ilmapiiri muuttuu, kun Miikka vuorostaan kiskaisee märät saappaat jalkaansa. No, sitä saa mitä tilaa. Vuotavat kahluusaappaat ovat mielestäni pieni uhraus, jos Peten kuvat osoittautuvat arvokkaiksi.

Meillä on AJ:n kanssa joelta hupaisia muistoja laskuleffa *Rootsin* kuvauksista. Eräs sankari nimeltä Rippe loikkasi kyseisen puron yli munasillaan. Hyppy päättyi leffaan sensuroituna, mikä oli ymmärrettävää. Valitettavasti hyppy on piirtynyt pysyvästi ja sensuroimattomana jokaisen läsnäolijan verkkokalvoille. Se ei ollut järin kaunista katsottavaa mutta hauskaa meillä oli, itse asiassa ratkiriemukasta.

Elämäni paras puuterilumilinja ja paras lasku

Itävallan Warthissa. Niiden aiheuttama tunne oli

jotain uskomatonta.

Toisin kuin tuosta rennosta ja hauskaasta viikosta, tästä viikosta Ylläksellä on tulossa kenties koko urani paras laskuviikko. Parhaat muistoni tätä ennen ovat joko Keski-Euroopasta, jossa olemme päässeet laskemaan puuteria, tai Breckenridgestä USA:sta, jossa on ehkäpä maailman paras treeniympäristö. Elämä Breckenridgesissä on täydellistä. Juuri sitä, mitä haluan elämäni tällä hetkellä olevan: laskemista, rentoa kavereiden kanssa oleilua ja treeniä. Päivääkään en ole Amerikan Yhdysvalloissa tuhlannut krapulassa olemiseen ja olen siitä hyvin tyytyväinen.

Keski-Euroopan muistot taas ovat hieman erilaisia. Nekin ovat peräisin mäestä eivätkä läheltäkään baareja. Mäet siellä ovat hieman suurempia kuin täällä. Ne tunnetaan nimellä Alpit. Silti mäkien pituus, jyrkkyys ja pinnanmuodot eivät tee niistä parempia kuin koto-Suomen rinteistä. Jutun juju on puuterilumi. Puuterilumi eli pehmeä vastasatanut lumi on syy siihen, miksi monet laskijat menevät Keski-Eurooppaan. Syvässä puuterilumessa laskeminen on varmasti yksi parhaista jutuista, joita olen koskaan kokenut.

Nykyään puuterilasku tosin vähän pelottaa minua. Kerran nimittäin kävi pieni haveri, josta onneksi selvisin vain säikähdyksellä. En edes halua ajatella, mitä olisi voinut tapahtua. Kaikki tapahtui Flumserberg-nimisessä keskuksessa Sveitsissä vuonna 2007.

Olin laskemassa ensimmäistä kertaa elämässäni puuteria hyvien saksalaisten ystäväni kanssa. He olivat kaikeksi onneksi hieman kokeneempia BC-laskijoita (backcountry) kuin minä itse. He laskivat samalle suksibrändille kuin minä, ja me olimme juuri hoitaneet

osamme European Freeski Openissa Laaxissa.

Epäonnekseni voitin kivi-paperi-sakset-pelin ja sain korkata koskemattoman pätjän. Ensimmäinen käännös: olen taivaassa, tämä on ihanaa! Toinen käännös: olen rakastunut, en tahdo koskaan pois täältä. Kolmas käännös: Mitä tapahtuu? Koko vuori liikkuu! MITÄÄÄH?! Sekunnin kuluttua se iski minuun ja minä olin lumivyöryssä. Se oli pelottavin tunne ikinä. Olin vuorenrinteessä ja koko rinne tuli alas kanssani enkä päässyt mitenkään pakenemaan tilanteesta.

Elämäni pelottavin lasku oli noin sata metriä pitkä ja kesti parisenkymmentä sekuntia, jotka tuntuivat vähintäänkin ikuisuudelta. Kun viimein pysähdyin, makasin hautautuneena lumeen vain pää kinoksen pinnalla. Ystävät riensivät avukseni. "Pysy paikallasi! Älä liiku, odota sekunti, tulemme auttamaan!"

Mieleeni juolahti: "Hei neropatit, päälläni on yksi vuorensinämällinen. Luuletteko, että edes pystyisin liikkumaan?" Pysyin kuitenkin hyvin hiljaa. En ole eläessäni tuntenut oloani yhtä ahdistuneeksi. Olin täysin kavereideni armoilla. He olisivat voineet vain kusta naamalleni ja lähteä rinneravintolaan naureskelemaan. Olimme kuitenkin aika kaukana rinteistä eikä kukaan olisi kuullut avunpyyntöjäni. Olin ansassa.

Onneksi kaverit eivät jättäneet minua. Olen varma, ettei tuo vaihtoehto edes käynyt heidän mielessään. He kaivoivat minut ylös, kysyivät, olenko kunnossa, ja käsivät minun mennä rinneravintolaan rauhoittumaan ja ottamaan loppupäivän rauhallisesti.

Olin aivan kunnossa mutta en lähtenyt heidän seurastaan. Tiesin, että jos nyt lähtisin, voisin alkaa pelätä

Isän sukset olivat pikku-Pekalle niin pitkät, ettei edes sauvoja tarvittu. Äiti pääsi hiihtämään Rukajärvellä ja minä olisin halunnut mukaan, mutta piti jäädä mökille isän kanssa. Toisena päivänä päätin, ettei mukaanpääsy ollut ainakaan suksista kiinni: kaadoin mökin seinustalta isäni sukset alas ja hyppäsin niiden päälle.

puuterin laskemista. Se oli ollut minun unelmani ja se on lähes jokaisen laskijan unelma. En halunnut pilata sitä.

Olen nuori kaveri. Nuori mutta melko kokenut. Olen matkustanut paljon ympäri maailmaa. Tästä kaikesta saan kiittää rakasta harrastustani laskettelua, josta on tullut myös ammattini.

Hiihtourani alkoi hyvin nuorena. Olimme Kuusamossa talvilomalla. Minä ryntäsin pihalle ja loikkasin isän pitkien murtomaasuksien selkään. Seisoin innoissani niiden päällä. Noin kaksimetriset sukset, lähes yhtä pitkät sauvat ja yli-innokas yksivuotias. Olisin itsekin halunnut olla todistamassa tätä komediaa. Sen sijaan elin sitä.

Seuraavana päivänä vanhempani marssivat urheilukauppaan ja ostivat minulle hieman sopivamman kokoiset välineet. Se oli hiihtourani alku.

Laskettelu-urani alkoi kuusi vuotta myöhemmin Åressa, jossa laskettelin lainasuksilla. Sitten minulle ostettiin omat sukset ja laskettelulomasta tuli jokavuotinen juttu. Parin vuoden kuluttua kyllästyin pelkkään lasketteluun. Tulla nyt rinnettä alas suoraan, etuperin. Tylsää!

Olin skeitannut ja tykännyt siitäkin, joten lumilautailu olisi luonnollisesti minun lajini. Sain ruinattua isän, joka on hyvä lasketteliija, kanssani lumilautailutunnille.

ANJA HYYSSALO

Ensimmäisen tunnin kaatumisiani ei varmaankaan voi laskea yhden tai edes kahden käden sormilla. Tunnin jälkeen lähdimme mäkeen ja kaaduinkin siellä varmaan jopa tuplasti enemmän. Ainut positiivinen asia yhdeksänvuotiaani maailmassa lienee ollut se, että oma isäni kaatui myös. Hän kaatui useammin kuin minä. Isän voittaminen jossain tuntui todella hienolta.

Tästä alkoi lautailuharrastus, jota kesti niin kauan, kunnes kyllästyin siihen. Luitte oikein: kyllästyin. Jotenkin siinä vain kävi niin. Olin kolmannella luokalla, kun ajoimme taas Ruotsin Vemdaliiniin ja minulle tuli outo

PETRI KOVALAINEN

olo. Olo, että varpaiden pitää olla laskusuuntaan päin. Ei sivuttain. Kymmenvuotiaan elämässä se oli mullistava tunne.

Olin päättäväinen. Reissu tuli ja meni, ja aloin hokea tahtovani myös omat sukset. Vanhempani tuskin tiesivät, että olin hyppinyt Vemdalenissa suksilla paremmin kuin koskaan laudalla. Lopulta ruinaamiseni palkittiin ja saapastelimme äidin kanssa suksikauppaan. Ostimme sieltä minulle uudet omat laskettelusukset.

Newschool-laji ja twin tip -sukset eivät olleet vielä rantautuneet Suomeen, joten hypin aluksi aivan tavallisilla suksilla. Halusin ratalaskuryhmään, ja harrastinkin ratalaskua muutaman vuoden. Tai pikemminkin myös ratalaskua – ei nimittäin kulunut päivääkään, etten olisi livahtanut hyppimään ennen treenejä, treenien jälkeen ja treenien aikana.

Näin jatkui, kunnes vanhempani erosivat eikä äidilläni ollut enää varaa ostaa minulle kolmea paria las-

Tämän miekan sain palkinnoksi Total Fight -kisoissa

Andorrassa kuukausi ennen onnettomuuttani.

Miekka on kulkenut pitkän tien, mutta oma tieni on ehkä vieläkin pidempi.

kettelusksia. Twin tip -sukset olivat kuitenkin tulleet Suomeen edellisenä talvena. Kerroin äidille tarvitsevani vain yhden parin. Hän osti minulle Fischer Air Style -sukset. Olin siitä erittäin kiitollinen.

Vuodet vierivät, sukset kävivät liian lyhyiksi, ja ostimme ensimmäiset Völklini. Laskin parkkia päivittäin ja kehityin melko hyväksi. Aloin kilpailla. Yhtäkkiä olin vuosien harjoittelun jälkeen todella hyvä. Päätin freeskiihdon olevan minun juttuni viimeistään silloin, kun menin keltanokkana Rukalle SM-kisoihin ja voitin M16-sarjan niin big airissa kuin half pipessäkin. Vuosi oli 2006.

Olin harrastanut seurustelua jo räkänokkana, mikä tietysti vaikeutti asioita huomattavasti. Tahdoin vain lasketella, mutta laskettelu ei ollut Turussa kovin helppoa saati laadukasta. Lopetin seurustelun, aloin kilpailla ulkomailla ja muutin toiselle puolelle Suomea alppilukioon voidakseni laskea.

Halusin laskea päivittäin. Laskin päivittäin ja kehityin. Sitten kehityin vieläkin paremmaksi. Jo Turussa asuessani olin saanut ensimmäiset sponsorini. Kuusamossa elämäni olisi valmis muuttamaan lähes täydelliseksi.

Ja nyt kun olen saanut koulun loppuun, elämäni on täydellistä. Tulevat 10–15 vuotta ovat kuin unelmaa: pelkkää lasketteluä. Laskettelu on unelmani, intohimoni ja päämääräni.

Freestylehiihto ei ole vielä olympialaisissa, ja Yh-

dysvaltain X Games on lajin arvostetuin kilpailu. Se on kutsukilpailu, johon kutsutaan vain parhaat. AJ on ollut kisoissa jo pariin otteeseen, koska hän on voittanut US Openin paipin, mutta minä en ole kutsua vielä vastaanottanut. Vielä, koska tulen saamaan sen – varmasti. Aion voittaa X Gamesin slopestylen.

Kaikki on jo suunniteltu valmiiksi.

X Games kuuluu AFP-rankingin (Association of Freeskiing Professionals) kultatasolle. Saadakseen kutsun sinne on menestyttävä hyvin myös muissa AFP-kisoissa. Olen ollut AFP:n kultatason kisoissa jo neljä kertaa Winter Dew Tourilla. Ensimmäistä kertaa kävin siellä edellisvuonna ja karsiuduin heti. Muutama kuukausi sitten kokeilin uudestaan ja läpäisin karsinnat. Läpi päästyäni pääsin laskemaan Breckenridgen kisoissa, joiden taso oli kohtuullisen kova. Normaalisti olen toki kova itsekin. Kuitenkin nämä Dew Tourin kisat, kuten kaikki kiertueen kisat, joihin olin päässyt, menivät aivan poskelleen.

On minulla ollut fyysiset vaivanikin, ja joku typerä pikku loukkaantuminen saapuu aina häiritsemään minua juuri H-hetkellä. Tai ruokamyrkytys. Coloradossa autokolari matkalla lentokentältä Breckenridgeen.

Huomaa, että takana on kiivas kisakausi, kun mielessäni pyörivät vain kisat, vaikka olemme kuvaamassa. Kausi täynnä kisoja ja aivan liian täynnä nelossijoja. Olin alkanut kerätä nelossijojen kasaa jo viime kaudella, mutta tämä kausi on ollut aivan oma lukunsa. Pääsin sentään kipuamaan myös palkintopallille kilpailuissa, joiden tuomaristo ei ollut ranskalainen.

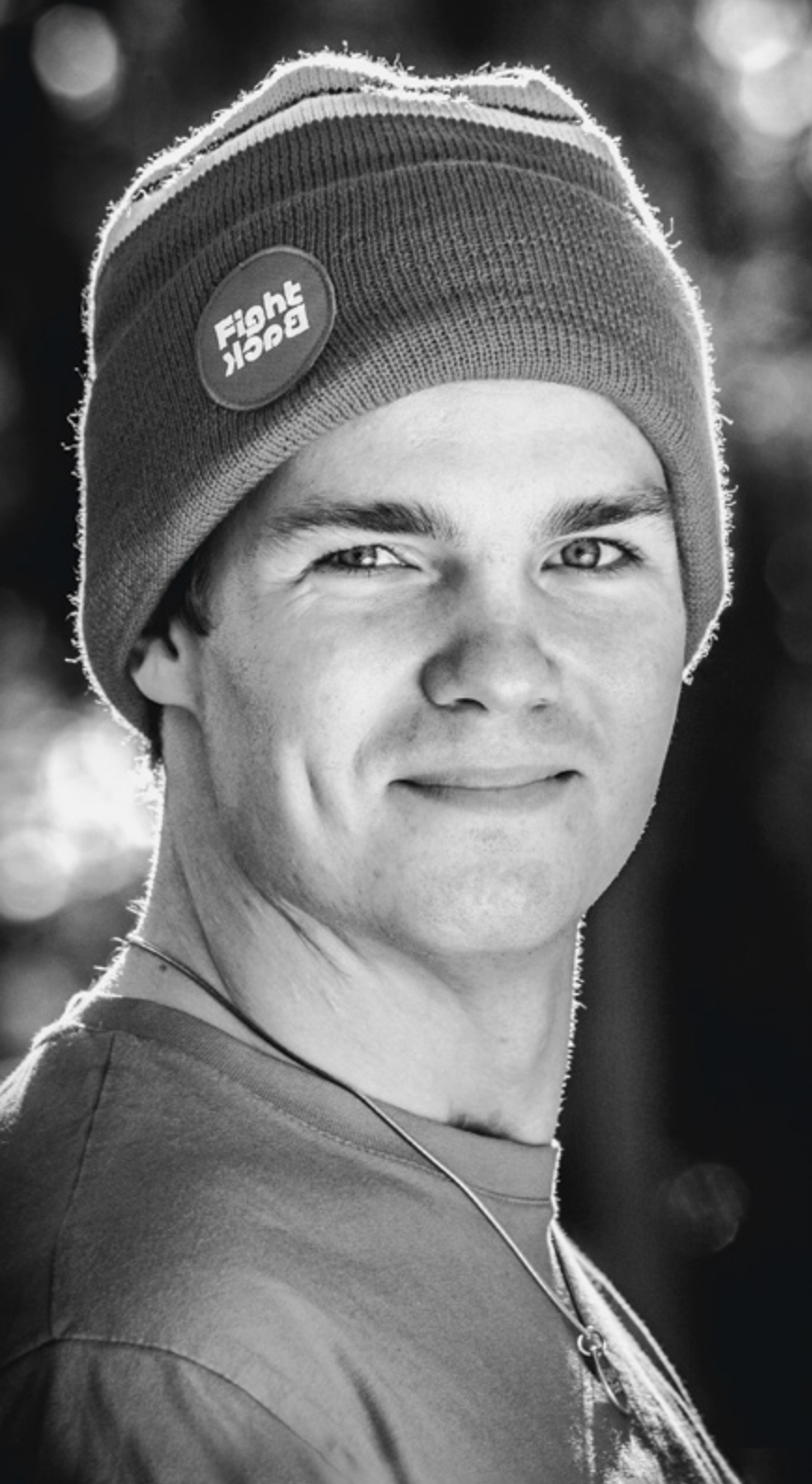
En tahdo syyttää ketään, mutta syyttävä sormeni

osoittaa varsinkin yhtä ”ranskista”, joka antoi ranskaa puhuvien ystäviensä vallata toistuvasti palkintopallin. King of Style 2009 ja Austrian Freeski Open 2010 – tarpeeksi sanottu. Ei tuo tuomari kuitenkaan jokaista kisaani pilannut. Sijoituin ystäväni Andreas Håtveitin ”takapihakisoissa” Backyard Battlessa kolmanneksi ja voitoin niin SM-kisat kuin Andorrassa järjestetyn Total Fightinkin. Sitä paitsi suuren osan kisoista sössin itse.

Osaatte varmaankin samaistua tilanteeseeni. Olen hyvä mutta en loistava. En paras. Vanha sanonta kuuluu, ettei voittaminen ole tärkeintä. Minun mielestäni se kuitenkin on juuri sitä. Miksi muuten edes kilpailla? En lannistu ennen kuin olen paras ja saavuttanut kaiken. Kun niin on tapahtunut – ja niinhän tulee tapahtumaan – en sittenkään aio antaa periksi. Periksi antaminen ei ole minun juttuni.

Vaikka tämä laji on joillekin pelkkää kilpailua, minulle ja AJ:lle se ei ole vain sitä. Kuvaussessarit ovat tärkeä osa freeskilaskettelua. Mielestäni ne ovat syy siihen, miksi laji ylipäättään on *free*, vapaa. Tehdään temppuja, kuvataan niitä, ja tehdään tuloksesta elokuva. Mitä parempia temppuja nauhalle saa, sitä enemmän sinua arvostetaan. Sponsorit rakastuvat sinuun, mikä tarkoittaa menestyksestä ammattiuraa.

Ammattiura taas tarkoittaa rahaa. Raha ei ole kummallekaan meistä pääasia. Tyhmähän sitä olisi, jos pannotaisi koulunkäynnin sijaan lasketteluun rikkauksia tavoitellessaan. Minä haluan kuitenkin myös nauttia elämästä. Tuntuu melkein epäinhimillisen siistiltä, että minulla on mahdollisuus rikastua tekemällä lempiasiaani.

INSPIROIVA, ROHKASEVA KERTOMUS VAKAVASTI LOUKKAANTUNEEN NUOREN MIEHEN TAISTELUSTA TAKAISIN ELÄMÄÄN

Freestylehiihtäjä Pekka Hyysalo (s. 1990) kilpaili big airissa, half pipessa ja slopestylessä ja nousi menestyksekkään kauden 2009–2010 päätteeksi big airin maailmanrankingissa sijalle 11. Huhtikuussa 2010 hän joutui Ylläksellä vakavaan hyppyonnettomuuteen, sai hengenvaarallisen aivovamman ja oli koomassa yli kolme viikkoa. Vastoin kaikkia ennusteita Hyysalo kuitenkin käveli jo kuusi kuukautta myöhemmin. Tässä kirjassa hän kertoo omin sanoin uskomattoman tarinan onnettomuudestaan ja sisukkaasta kuntoutumisestaan, joka jatkuu edelleen.

Hyysalo tunnetaan myös perustamastaan FightBackistä. Hänet on valittu vuoden positiivisimmaksi suomalaiseksi ja vuoden turkulaiseksi 2014.

Kansi: Timo Numminen
Kannen kuvat: Petri Kovalainen

#kirja

WWW.KIRJA.FI

99.1 | ISBN 978-951-31-8736-1

